

Mottagning av nyanlända elever

Förslag till beslut

1. Tidigare beslutade riktlinjer för mottagande och undervisning för nyanlända elever upphävs.
2. Barn- och ungdomsnämnden ger Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen i uppdrag att fortsatt organisera för undervisning till nyanlända elever med målet att öka elevernas måluppfyllelse.
3. Barn- och ungdomsnämnden ger Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen i uppdrag att årligen redovisa resultat av insatser och kunskapsresultat gällande arbetet för ökad måluppfyllelse för nyanlända elever.

Ärende

År 2013 beslutade barn och ungdomsnämnden om principer för mottagande av nyanlända elever (BOU 2013-434).

De riktlinjer som barn- och ungdomsnämnden tidigare fastställt (Bou 2015-301) är inte längre relevanta. Detta beror på förändringar i skollagen riktat mot nyanlända elevers undervisning samt ändringar i nämndens resursfördelningsmodell.

Barn- och ungdomsnämnden ger Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen i uppdrag att fortsatt organisera för undervisning till nyanlända elever med målet att öka elevernas måluppfyllelse. Beslutet innebär att tidigare riktlinjer för mottagande och undervisning för nyanlända elever upphävs.

Barn- och ungdomsnämnden ger Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen avdelningschefen för förskola och grundskola i uppdrag att årligen redovisa resultat av insatser och kunskapsresultat gällande arbetet för ökad måluppfyllelse för nyanlända elever.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse - Mottagning av nyanlända elever.docx

Bakgrund

År 2013 beslutade barn och ungdomsnämnden om principer för mottagande av nyanlända elever (BOU 2013-434). En del av detta beslut innebar att nyanlända elever tas emot på en mottagningsenhet som kom att kallas Adjunkten. Adjunktens uppdrag blev att genomföra mottagningsamtal med familjen, hälsokontroll samt inledande pedagogisk kartläggning. Beslutet innefattade även en inriktning om att i högre utsträckning ge skolorna möjlighet att anställa modersmåls lärare på skolorna.

Under 2015 kom ett stort antal nyanlända elever till Sverige och till Linköpings kommun. Många av de nyanlända var ensamkommande ungdomar i högstadietiden. Det innebar att fler skolor tog emot nyanlända elever efter tiden på Adjunkten.

Skollagen kompletterades 2016 med ett antal nya delar för att ge nyanlända elever förutsättningar för elevernas kunskapsutveckling. Beslutet innebar att en definition togs fram om att nyanlända elever var de som mottagits inom fyra år under grundskoletiden. Det blev obligatoriskt att genomföra en kartläggning i två steg. Steg 1 kartlägger elevens språk och erfarenheter och steg 2 numeracitet och litteracitet. Litteracitet är användningen av skriftspråk i olika sammanhang och för olika syften. Numeracitet är användningen av matematiskt tänkande för att lösa problem, göra resonemang, argumentera och motivera lösningar.

Vidare behöver rektor inom två månader fatta beslut om årskursplacering för en nyanländ elev, bland annat utifrån resultatet från den obligatoriska kartläggningen. En elev kan undervisas i en förberedelseklass under maximalt två år.

I både skollag och skolförordning beskrivs andra insatser för nyanlända elever i deras kunskapsutveckling. Det gäller exempelvis rätten till studiehandledning på modersmålet samt en utökad rätt till studiehandledning på modersmålet om en elev mottagits under högstadietiden.

En rektor kan även besluta om en prioriterad timplan om en elev behöver läsa något ämne extra tid, exempelvis svenska som andraspråk. För en elev som tagits emot i svenska skola under högstadietiden gäller även, enligt skollagen, att en individuell studieplan ska upprättas. Det är även möjligt för en högstadieskola att prioritera bort ämnen till förmån för de ämnen som krävs för gymnasiebehörighet.

Linköpings kommun har regelbundet sett över rutiner för att utveckla verksamheten för mottagande av nyanlända elever och deras fortsatta utbildning i grundskolan. Det har till exempel handlat om att justera resursfördelningen till skolorna. I takt med att allt fler skolor tar emot

nyanlända elever i kommunens skolor finns ett behov av att utveckla/se över arbetet med mottagning av denna elevgrupp.

Efter den stora flyktingvågen hösten 2015 har antalet nyanlända elever minskat i antal i skolorna. Det är dock fortfarande så att en högre andel nyanlända elever går i skolor i socioekonomiskt utsatta områden. De stora språken är arabiska och somaliska. Gruppen nyanlända är ingen homogen grupp. Eleverna har olika skolbakgrund, både när det gäller hur länge de gått i skola, men också typ av skolsystem eleverna undervisats i sitt hemland. Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen gör bedömningen att en central mottagningsenhet där man tar emot familjen och genomför de inledande kartläggningarna bör finnas kvar.

De riktlinjer som barn- och ungdomsnämnden tidigare fastställt är inte längre relevanta. Detta beror på förändringar i skollagen riktad mot nyanlända elevers undervisning samt ändringar i nämndens resursfördelningsmodell.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen gör bedömningen att det inte längre finns behov av att huvudmannen fastställer riktlinjer för undervisningen riktad mot denna elevgrupp. Utifrån det nationella regelverket behöver rektor organisera undervisningen utifrån varje individs behov och förutsättningar.

Elevresultat

Förvaltningen har tagit fram statistik på betygsresultat för alla nyanlända elever som kommit till Linköping mellan 2012-2019 och som fick betyg på höstterminen 2019. Betygsresultaten gäller ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk. Totalt omfattar statistiken 492 elever i årskurs 6-9.

Det som framkommer är att de elever som kom 2012 och 2013 har betydligt fler godkända betyg än de elever som kommit senare. Detta ligger i linje med den forskning som visar att det tar 7-8 år att tillägna sig ett skolspråk.

Det är betydligt fler elever som har godkända betyg i matematik än i svenska som andraspråk. Stor majoritet av eleverna läser svenska som andraspråk. Av de elever som kommit efter 2013 saknar en stor majoritet (64 %) godkänt betyg i svenska som andraspråk. I matematik är motsvarande andel 41 %.

I hela elevgruppen som undersökts är det fler flickor än pojkar som har godkända betyg i både matematik och svenska som andraspråk. I svenska som andraspråk är 48 % av flickorna och 33 % av pojkarna som har godkända betyg (minst betyg E).

Resultaten visar på vikten av att arbeta språkutvecklande och att göra insatser för att stärka ämnet svenska som andraspråk.

Åtgärdsförslag:

Barn- och ungdomsnämnden ger Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen i uppdrag att fortsatt organisera för undervisning till nyanlända elever med målet att öka elevernas måluppfyllelse. Beslutet innebär att tidigare riktlinjer (Bou 2015-301) för mottagande och undervisning för nyanlända elever upphävs.

Barn- och ungdomsnämnden ger Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen i uppdrag att årligen redovisa resultat av insatser och kunskapsresultat gällande arbetet för ökad måluppfyllelse för nyanlända elever.

Kommunala mål**Målområde medborgare**

Hög kunskap med skolor i framkant

Barn- och ungdomsnämndens mål

- Maximalt lärande
- Likvärdiga möjligheter
- Lust och engagemang

Jämställdhet

Ärendet berör och tar hänsyn till alla elever, oavsett könstillhörighet

Uppföljning och utvärdering

Barn- och ungdomsnämnden ger Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen i uppdrag att årligen redovisa resultat av insatser och kunskapsresultat gällande arbetet för ökad måluppfyllelse för nyanlända elever.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Information enligt MBL § 19 har genomförts den 9 juni 2020.

Utbildnings- och
arbetsmarknadsförvaltningen

Anders Jolby

Beslutet skickas till:
Rektorer grundskola

Sektionen för resurs- och
stödverksamhet